

Posudek na bakalářskou diplomovou práci studentky Markéty Kašparová:
Vývoj sociálního chování a srovnávací etologie dvou druhů lišek *Vulpes chama* a *Vulpes zerda*

Předkládaná diplomová práce obsahuje 26 stránek textu, na který navazuje 31 pramenů citovaných údajů a připojeno je dále 22 stránek příloh se záběry sledovaných druhů, kladogramem a přehledem kvantitativních dat a znaků.

Lišky jsou obecně velmi známými zvířaty, ale při detailnějším pohledu, při porovnávání jednotlivých druhů zjistíme, že celá řada parametrů není známa a to dokonce i např. u lišky obecné. Jako námět pro bakalářskou práci se tak toto téma projevilo jako velmi vhodné a již sledování pouhých dvou rodin dvou druhů přineslo velmi zajímavé poznatky. Podle snímků v příloze si bakalantka velmi dobře poradila s etologickými metodami a především projevila talent k rozpoznávání jednotlivých definovaných bloků chování, které pak vstupovaly do analýzy. Zde bych měl obecný dotaz, zda chování pozorované u mláďat přetrvává také u dospělců nebo se objevuje jen přechodně. Zda-li např. skákání mláďatek na samici v T-pozici je možno interpretovat jako výraz dominance. Bylo toto chování pozorováno také u dospělců?

Ke studii mám ještě několik drobných konkrétních dotazů a poznámek:

- 1) str. 4, první odstavec a dále – pokud je citace začleněna do textu, je třeba užít českou spojku.
- 2) Str. 6, fenek, druhý odstavec a dále – citově zabarvené termíny jako např. „drahocenná tekutina“ v odborném textu nejsou vhodné.
- 3) Str. 8, liška chama, druhý odst. – noční aktivita jako únik před většími predátory není dobré vysvětlení, neboť i větší predátoři loví především v noci.
- 4) Str. 14, kap. pozorování, první odstavec – co znamená formulace, že prvky chování mají fylogenetický význam?
- 5) Str. 17, výsledky – vytí se nevyskytovalo, ale vyskytly se podmínky pro vytí?
- 6) Str. 22, tab. 2 – mezi sledovanými parametry by měl být uveden termín párovací systém místo polygynie, aby tabulka měla jednotný styl názvu parametru a výskytu konkrétní formy - polygynie, podobně ještě další parametry.
- 7) Str. 30, literatura – za dvojtečkou není mezera, u knižních publikací chybí počet stránek.
- 8) Příloha II, graf 1, délka březosti by mohla být vynesena na opačnou stranu (pod osu x), čímž by se zpřehlednily etapy celého úvodního období ontogenetického vývoje.
- 9) Příloha II, obr. 1, kladogram – jak se změnil kladogram po začlenění získaných poznatků?

Přes uvedené poznámky a nejasnosti studentka Markéta Kašparová vypracovala, výbornou bakalářskou studii, která přináší i původní poznatky a odpovídá tak zcela bakalářskému stupni na BF JU. Práci proto doporučuji k obhajobě a kladnému ohodnocení.

V Č. Budějovicích 27. 1. 2006

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.